

2008. május 21., szerda

21. felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot és a Parlamentet, hogy a legmagasabb szinten támogasson tárgyalásokat és párbeszédet az uniós vagy EU-n kívüli országoknak az éghajlatváltozás kezelésével foglalkozó tudományos kutatás és fellépés terén létező, igen szakszerű stratégiáinak, elveinek és normáinak a világszerte meglévő partnerországokra való stratégiai kiterjesztéséről, a tudományos közösség ajánlásaival összhangban;

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A Törökországról szóló 2007. évi országjelentés

P6_TA(2008)0224

Az Európai Parlament 2008. május 21-i állásfoglalása a Törökország által elért haladásról szóló 2007. évi jelentésről (2007/2269(INI))

(2009/C 279 E/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Törökország által elért haladásról szóló 2007. évi bizottsági jelentésre (SEC(2007)1436),
 - tekintettel a Törökország csatlakozás felé történő előrelépéséről szóló, 2006. szeptember 27-i ⁽¹⁾, valamint az EU és Törökország közötti kapcsolatokról szóló, 2007. október 24-i ⁽²⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel a nőknek a török társadalmi, gazdasági és politikai életben betöltött szerepéről szóló 2005. július 6-i ⁽³⁾ és 2007. február 13-i ⁽⁴⁾ állásfoglalásaira,
 - tekintettel a Törökországgal kapcsolatos, 2005. október 3-i tárgyalási keretre,
 - tekintettel a Török Köztársasággal létrejött csatlakozási partnerség elveiről, prioritásairól, feltételeiről szóló, 2008. február 18-i 2008/157/EK tanácsi határozatra ⁽⁵⁾ („csatlakozási partnerség”), valamint a csatlakozási partnerségről szóló korábbi, 2001., 2003. és 2006. évi tanácsi határozatokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0168/2008),
- A. mivel a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalások 2005. október 3-án kezdődtek meg, a tárgyalási keretnek a Tanács által történő jóváhagyását követően, és mivel a szóban forgó tárgyalások megnyitása egy hosszú és nyitott kimenetelű folyamat kezdete;
- B. mivel Törökország elkötelezte magát a reformok, a jószomszédi viszony és az EU-hoz való fokozatos igazodás mellett, és mivel ezen erőfeszítéseket Törökország további modernizálását elősegítő lehetőségnek kell tekinteni;
- C. mivel az EU-hoz – amely közös értékeken nyugvó közösség – való csatlakozás alapja továbbra is a valamennyi koppenhágai kritériumnak történő teljes körű megfelelés és az EU integrációs kapacitása, az Európai Tanács 2006. decemberi ülésének következtetéseivel összhangban;

⁽¹⁾ HL C 306. E, 2006.12.15., 284. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0472.

⁽³⁾ HL C 157. E, 2006.7.6., 385. o.

⁽⁴⁾ HL C 287. E, 2007.11.29., 174. o.

⁽⁵⁾ HL L 51., 2008.2.26., 4. o.

2008. május 21., szerda

- D. mivel a Bizottság az elért haladásról szóló 2007. évi jelentésében megállapította, hogy Törökországban „a politikai reformok terén 2007-ben csak korlátozott előrelépésre került sor”;
- E. mivel 2007-ben erősödött Törökországban a demokrácia, és új parlamentet választottak, amely az ország politikai sokféleségét képviseli, valamint erős támogatással rendelkező kormányt alakítottak;
- F. mivel Törökország még mindig nem hajtotta végre az EK és Törökország között létrejött társulási megállapodásból, valamint az ahhoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyvből eredő rendelkezéseket;
- G. mivel 2007-ben öt tárgyalási fejezetet nyitottak meg;

A demokratikus és virágzó társadalom felé vezető reformok

1. üdvözli Erdogan miniszterelnök arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy 2008 a reformok éve lesz; sürgeti a török kormányt, hogy teljesítse ígéreteit és vesse latba erőteljes parlamenti többségét, és határozottan törekedjen azon reformok megvalósítására, amelyek elengedhetetlenek Törökországnak modern és virágzó, a világi államon és plurális társadalmon nyugvó demokráciává történő átalakulásához;
2. hangsúlyozza, hogy az ilyen jellegű modernizáció elsősorban és leginkább Törökország saját érdeke; elismeri továbbá, hogy az EU számára egy stabil, demokratikus és virágzó Törökország stratégiai jelentőséggel bír; ismételten megerősíti, hogy Törökország, és Törökország EU-val folytatott jövőbeni kapcsolatai szempontjából alapvető fontosságú a csatlakozási partnerségben megállapított kötelezettségvállalások teljesítése;
3. hangsúlyozza azon meggyőződését, hogy csak olyan társadalom alakulhat békés, stabil és virágzó társadalommá, amelynek vezérelvei az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, valamint amelynek alapjai a demokrácia, a jogállamiság és a szociálisan orientált piacgazdaság;
4. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy Törökország küzdjön a megkülönböztetés minden formája ellen az EK-Szerződés 13. cikkével összhangban, ami megköveteli a nemre, fajra, etnikai származásra, vallásra, meggyőződésre, fogyatékosagra, korra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmódot;
5. tudomásul veszi a csatlakozási partnerség legutóbbi felülvizsgálatát; tudatában van annak, hogy ez a felülvizsgálat – amely 2001 óta a harmadik – a legtöbb területen meghosszabbítja a nem teljesített prioritások határidejét; sürgeti a török kormányt, hogy immáron emelje át a partnerségben megállapított prioritásokat és határidőket reformterveibe, figyelemmel arra, hogy a további késedelem komolyan befolyásolhatja a tárgyalások ütemét;
6. üdvözli annak tényét, hogy 2007-ben a demokrácia győzedelmeskedett a hadsereg arra irányuló törekvései felett, hogy a politikai folyamatba beavatkozzon; arra ösztönzi a török kormányt, hogy tegyen további, rendszeres erőfeszítéseket annak biztosítására, hogy a demokratikusan megválasztott politikai vezetés teljes mértékben felelős legyen a bel-, kül- és biztonságpolitika kialakításáért, beleértve a Ciprussal kapcsolatos politikát, valamint hogy a fegyveres erők azzal, hogy a polgári ellenőrzést teljes mértékben és egyértelműen elismerik, tiszteletben tartják ezt a felelősséget; rámutat különösen annak szükségességére, hogy a parlament teljes körűen felügyelhesse a katonai és védelmi politikát és valamennyi kapcsolódó kiadást;
7. aggodalommal tekint az Igazság és Fejlődés Pártja (AKP) betiltására irányuló perre; elvárja, hogy a török alkotmánybíróság tartsa tiszteletben a jogállamiságot, az európai normákat és az Európa Tanács Velencei Bizottságának a politikai pártok betiltására, feloszlására és a hasonló intézkedésekre vonatkozó 1999. december 10–11-i iránymutatásait; felkéri a török parlamentet, hogy a politikai pártok betiltásával kapcsolatban hozza összhangba az alkotmányt ezekkel a normákkal;

2008. május 21., szerda

8. felhívja a török kormányt, hogy a reformok végrehajtása során tartsa tiszteletben a világi és demokratikus Törökország pluralizmusát és sokszínűségét, valamint sürgeti a kormányt és a politikai pártokat, hogy építő jelleggel próbáljanak konszenzust találni az ország modernizálásához szükséges fontos lépéseket illetően;

9. úgy ítéli meg, hogy a büntető törvénykönyv 301. cikkének a török parlament által 2008. április 30-án elfogadott változtatásai e cikk és a büntető törvénykönyv többi cikke alapvető megújításának üdvözlendő első lépése, és várja a további lépéseket ezzel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy előrelépést kell elérni a szólásszabadság terén, mind elméletben, mind gyakorlatban; helyteleníti, hogy 2007-ben tovább növekedett azon személyek száma, akiket a nem erőszakos vélemény kifejezésének önkényes korlátozását lehetővé tevő jogi rendelkezések értelmében vád alá helyeztek⁽¹⁾; úgy véli, hogy a legjobb megoldás a 301. cikk más, a nemzetközi jog által biztosított szólásszabadságot jogosulatlanul korlátozó jogi rendelkezések eltörlése lenne annak biztosítása érdekében, hogy Törökország az emberi jogok európai egyezségokmánya normáival összhangban teljes mértékben garantálni tudja a szólásszabadságot és a sajtószabadságot;

10. üdvözlí, hogy a török parlament nemrégiben elfogadta az alapítványokról szóló törvényt; üdvözlí a Bizottság abbéli szándékát, hogy megvizsgálja az új szöveget, és hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak elemeznie kell, hogy a törvény foglalkozik-e a nem muzulmán vallási közösségeket fenyegető valamennyi hiányossággal, tekintettel az ingatlanok kezelésére és megszerzésére, ideértve a harmadik felek számára értékesített, elkobzott ingatlanokat is; felhívja a török hatóságokat annak biztosítására, hogy a törvényt az emberi jogok európai egyezségokmányával és az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatával összhangban hajtsák végre;

11. ösztönzi a török kormányt, hogy az alapítványokról szóló törvény elfogadásával tett pozitív lépést követően teljesítse a vallásszabadságra vonatkozó kötelezettségvállalásait azáltal, hogy az emberi jogok európai egyezségokmányával és az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatával összhangban olyan jogi keretet hoz létre, amelyben valamennyi vallási közösség indokolatlan akadályok nélkül működhet, különös tekintettel jogi státuszukra, a papság képzésére, a hierarchia megválasztására, a vallási oktatásra és a vallásgyakorlás helyszíneinek létrehozására; felhív a vallási és kulturális örökség védelmére; megismételi felhívását a halki görög ortodox szeminárium azonnali újbóli megnyitására és az ökumenikus pátriárka egyházi címének állami használatára; oszítja a Tanács 2007. július 24-én kifejezett aggodalmait a török semmitőszéknek az ökumenikus patriarchátussal kapcsolatban hozott határozata miatt, és elvárja, hogy ez a határozat a továbbiakban ne akadályozza a patriarchátust és más, nem muzulmán vallási közösségeket az emberi jogok európai egyezségokmányában garantált jogaik gyakorlásában;

12. sürgeti a török kormányt, hogy prioritásként indítson olyan politikai kezdeményezést, amely a kurd kérdés tartós rendezését helyezi előtérbe, és amely csak a kurd származású polgárok számára rendelkezésre álló kulturális, gazdasági és szociális lehetőségek kézzel fogható javításán alapulhat, ideértve az állami és magániskolai rendszerben a kurd nyelv tanulására, valamint a nyelvnek a műsorszórásban, a mindennapi életben és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben való felhasználására irányuló tényleges lehetőségeket is; úgy véli, hogy a Demokratikus Társadalom Párt (DTP) esetleges betiltása hátráltatná a politikai megoldást;

13. felhívja a DTP-t, annak parlamenti képviselőit és polgármestereit, hogy egyértelműen határolódjanak el a Kurd Munkaspárttól (PKK), és építő módon vegyenek részt a kurd kérdés politikai megoldásában a demokratikus török államon belül; felhívja a többi törökországi pártot is, hogy konstruktív módon tegyenek ugyan ezen cél elérése érdekében;

14. helyteleníti, hogy több per is indult megválasztott polgármesterek és más politikusok ellen a kurd nyelv használata miatt, vagy amiatt, hogy kifejtették a kurd kérdéssel kapcsolatos véleményüket, mint például a nemrégiben Leyla Zana és 53 DTP-s polgármester elítélésével végződő eljárások során;

(¹) A Bizottság közleménye: Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008, (COM(2007)0663), 63. o.

2008. május 21., szerda

15. ismételten megerősíti a török kormányhoz intézett arra irányuló korábbi felhívásait, hogy készítsen átfogó tervet Délkelet-Törökország szocio-ökonómiai és kulturális fejlődésének előmozdítására, mivel itt a lakosság több mint fele még mindig a szegénységi küszöb alatt él; úgy véli, hogy a szóban forgó tervnek a délkelet-anatóliai projektekből eredő társadalmi, ökológiai, kulturális és geopolitikai problémákat is érintenie kell; kéri a Bizottságot, hogy kapcsolja az előcsatlakozási támogatási eszköz ⁽¹⁾ keretében nyújtott támogatás regionális komponensét egy ilyen stratégia gyors kidolgozásához;

16. felhívja a török kormányt, hogy alkosson átfogó nemzeti stratégiát a belföldön lakóhelyük elhagyására kényszerült személyek kérdésének kezelésére, amely megszünteti a jelenlegi jogi és gyakorlati hiányosságokat, és biztosítja azt a pénzügyi és egyéb támogatást, amelyre szükség van az érintettek hazatérésének és kártalanításának megfelelő megoldásához;

17. tudomásul veszi, hogy folyamatban van egy új, polgári alkotmány elkészítése; ezt tekinti kulcsfontosságú lehetőségnek arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme központi szerepet kapjon az alkotmányban; ismételten megerősíti, hogy létre kell hozni a fékek és ellensúlyok rendszerét, amely garantálja a demokráciát, a jogállamiságot, a társadalmi kohéziót, valamint a vallás és az állam szétválasztását; hangsúlyozza továbbá, hogy az új alkotmánynak biztosítania kell a nemek közötti egyenlőséget, el kell kerülnie az olyan homályos ismérvek alkalmazását mint az általános erkölcs, tartózkodnia kell attól, hogy a nőket elsősorban családtagként vagy a közösség tagjaként kezelje, meg kell erősítenie a nők emberi jogait, beleértve szexuális és reprodukív jogait mint egyéni jogokat;

18. hangsúlyozza a civil társadalom ezen alkotmányozó folyamatba történő széles körű bevonásának szükségességét ahhoz, hogy Törökország alkotmányos jövőjéről megegyezést érjenek el, amely kiterjedne a politikai pártokra, a nemzeti és a vallási kisebbségekre és a szociális partnerekre; tudomásul veszi a lakosság egy részének csalódottságát és aggodalmát, amiért a fejkendőviselés egyetemekre vonatkozó tilalmának feloldása nem volt a civil társadalommal való széles körű konzultációra épülő átfogó reformsomag része; ismételten megerősíti a fent említett, 2006. szeptember 27-i állásfoglalásában a választási küszöbre vonatkozó korábbi ajánlását;

19. rámutat az igazságszolgáltatási szervek hatékonysága terén elért előrelépésre; üdvözli a török kormány abbéli tervét, hogy végrehajtsa az igazságszolgáltatási szervek függetlenségének és pártatlanságának megerősítésére és az igazságszolgáltatási szervek által a lakosság körében élvezett bizalom fokozására irányuló reformstratégiát; úgy véli, hogy a szóban forgó stratégiának elsősorban azt kell biztosítania, hogy az emberi jogokkal és alapvető szabadságokkal kapcsolatos jogszabályokat az emberi jogok európai egyezségokmánya normáival összhangban értelmezzék; rámutat, hogy a stratégia a bírói testület ambiciózus átképzési programja nélkül nem valósítható meg; aggodalmát fejezi ki a bírói testület negatív hozzáállása miatt az alapvető jogokkal és szabadságokkal kapcsolatos nemzetközi egyezmények egyes elemei és az Emberi Jogok Európai Bíróságának az emberi jogok európai egyezségokmánya megsértése miatt Törökország ellen hozott ítéletei vonatkozásában;

20. sürgeti a török alkotmánybíróságot, hogy érdemben folytassa az ombudsmanról szóló törvényre vonatkozó végleges határozatával kapcsolatos eljárását, annak érdekében, hogy a kormány haladéktalanul létrehozassa az ombudsman hivatalát; ajánlja Törökországnak, hogy ebben az ügyben működjön együtt az európai ombudsmannal, illetve az EU-tagállamok nemzeti ombudsmanjaival;

21. aggasztja a társadalom egyes részeiben a kisebbségekkel szembeni erőteljes ellenségesség, valamint a politikai vagy vallási indíttatású erőszakos cselekmények; felhívja a török kormányt, hogy lépjen fel az ellenségességet szító szervezetek és csoportok ellen, nyújtson védelmet valamennyi fenyegetett és életveszélyben forgó személynek, valamint tegyen folyamatos erőfeszítéseket olyan környezetet kialakítása érdekében, amely elősegíti az alapvető emberi jogok és szabadságok teljes körű tiszteletben tartását;

22. határozottan sürgeti a török hatóságokat, hogy végezzenek teljes körű nyomozást Hrant Dink meggyilkolásának és három keresztény személy malatyai meggyilkolásának ügyében, valamint az összes többi politikai, vallási vagy faji indíttatású erőszakos cselekményt illetően; rosszállását fejezi ki az ez ügyekben lefolytatott bírósági eljárások lassúsága, az elfogultság gyanúja és a büntetlenség ebből eredő érzete miatt, és arra kéri a hatóságokat, hogy biztosítsák az illetékes hatóságok részéről történt mulasztásokra vonatkozó vádak teljes körű kivizsgálását és a felelős személyek igazságszolgáltatás elé állítását;

⁽¹⁾ A Tanács 1085/2006/EK rendelete (2006. július 17.) egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról (HL L 210., 2006.7.31., 82. o.).

2008. május 21., szerda

23. ösztönzi a török hatóságokat, hogy folytassanak határozott nyomozást az Ergenekon-bűnszervezet ügyében a jogállamiság elveinek szigorú betartása mellett, annak érdekében, hogy teljes körűen feltárják annak az állami struktúrát érintő hálózatait, valamint hogy igazságszolgáltatás elé állítsák az érintetteket;

24. rámutat a Bizottság által a kínzás és a megalázó bánásmód eseteinek számában mutatkozó folyamatos csökkenés, valamint a vonatkozó jogalkotási biztosítékok kedvező hatása tekintetében végzett értékelésre; ugyanakkor annak kivizsgálására kéri a Bizottságot, hogy a terrorizmus elleni törvény és a rendőrség hatásköréről szóló törvény nem gyengíti-e ezt a kedvező eredményt; felhívja a török kormányt, hogy erősítse meg küzdelmét a fogva tartási központokon kívül és belül végrehajtott kínzás, továbbá a rendészeti tisztviselők büntetlensége ellen, valamint ratifikálja és hajtsa végre a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetések elleni egyezményhez csatolt opcionális jegyzőkönyvet, ily módon rendelkezve a kínzás módszeres megelőzéséről és a fogva tartási központok független ellenőrzéséről;

25. tudomásul veszi az Erdogan miniszterelnök által legutóbbi németországi hivatalos látogatása során az asszimilációra vonatkozóan tett értékelést; ezért úgy véli, hogy a török kormánynak lépéseket kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi polgár kialakíthassa kulturális identitását a demokratikus török államon belül; e tekintetben rámutat a tárgyalási keretben a kisebbségek tiszteletben tartásával és védelmével, továbbá a töröktől eltérő nyelvek tanulásával, valamint az ilyen nyelveken történő műsorszórással és a közszolgáltatásokhoz való tényleges hozzáféréssel összefüggésben megállapított kötelezettségvállalásokra;

26. üdvözlöi a nők erőszak elleni védelme terén elért előrehaladást, és elismeréssel illeti e tekintetben az állami intézmények és a civil társadalom által végzett munkát; ösztönzi a török hatóságokat, hogy folytassák a családon belüli erőszak, az úgynevezett „becsület védelme” érdekében elkövetett gyilkosságok és a kényszerházasságok felszámolását, különösen a vonatkozó jogszabályok teljes körű végrehajtása révén, folyamatos állami kampányt folytatva, több menhelyet biztosítva az áldozatok számára, fejlesztve a rendészeti szervek képzését és szoros figyelemmel kísérve a megvalósított kezdeményezéseket; aggodalommal veszi tudomásul, hogy továbbra is gondot jelent megbízható adatokhoz jutni a nők elleni erőszak eseteivel kapcsolatban, és sürgeti a török kormányt, hogy javítson e helyzeten;

27. elismeri, hogy számos nő tölt be fontos pozíciót a törökországi gazdasági, politikai és tudományos szférában, és ismételten megerősíti, hogy az egyenlő bánásmód, az oktatáshoz való hozzáférés és a nők politikai, gazdasági és társadalmi szerepvállalása létfontosságú Törökország további gazdasági növekedése és virágzása szempontjából; ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Törökországban a női foglalkoztatottság általános mértéke még mindig csak 23,8% ⁽¹⁾, valamint hogy a nők politikai szerepvállalása alig nőtt; ezért felhívja a török kormányt, hogy tegyen további kézzelfogható lépéseket a nők munkaerő-piaci részvételének fokozására, különös tekintettel a vidéki területekre, fokozza az egészségügyi és a szociális biztonsági rendszerekben való részvételüket, valamint hozzon létre olyan rendszert vagy ideiglenes intézkedéseket, amelyekkel növelheti a nők aktív politikai szerepvállalását;

28. elismerését nyilvánítja a török kormányának az EU és a török partnerek közötti sikeres együttműködési projektek támogatásáért, ilyen például az az ikerintézményi projekt, amely a nemek közötti egyenlőség független testületének útját készíti elő, és jelenleg 750 tisztviselőt képez a nemek közötti egyenlőség biztosításának területén; elvárja, hogy a nemek közötti egyenlőség testületét késedelem nélkül állítsák fel;

29. megjegyzi, hogy nem világos, milyen hatáskörökkel rendelkezne a török parlamentben létrehozandó esélyegyenlőségi bizottság; arra ösztönzi a török parlamentet, hogy hozzon létre egy, a nők jogainak és a nemek közötti esélyegyenlőség Törökországban történő javításának alapvető eszközeként szolgáló, jogalkotási hatáskörrel rendelkező különleges bizottságot;

30. tiszteletben tartja és erőteljesen támogatja a női szervezetek által Törökországban folytatott munkát, amelyek hozzájárulnak a nők társadalomban betöltött szerepének erősödéséhez, elősegítik a nők erőszak elleni védelmét, valamint előmozdítják vállalkozásaikat, ugyanakkor pozitív példát állítanak a nők szerepvállalása tekintetében, és hozzájárulnak a nők és a férfiak közötti egyenlőséghez;

(¹) A Törökországról szóló 2007. évi említett bizottsági jelentés statisztikákat tartalmazó melléklete.

2008. május 21., szerda

31. elismerését fejezi ki Törökországnak a gazdaság kedvező alakulása miatt; ismételten megerősíti nézetét, miszerint csak egy erős középosztály támogatását élvező, társadalmi szempontból egységes társadalom képes virágzóvá válni; ezért sajnálatát fejezi ki az erős gazdasági növekedés által a tartósan gyenge munkaerőpiacra gyakorolt csekély mértékű hatás miatt; rámutat arra, hogy a feketegazdaság problémáját kezelni kell, valamint arra, hogy a szociális biztonsági rendszert fenntartható alapokra kell helyezni; úgy véli, hogy a kis- és középvállalkozások nagyobb szerepe segíthet a gazdasági növekedés gyorsításában;
32. rámutat az eredményes társadalmi párbeszéd abban rejlő lehetőségére, hogy kiépiítsék a szociálisan orientált piacgazdaság működéséhez szükséges partnerségeket; csalódásának ad hangot a társadalmi párbeszéd mechanizmusának megerősítése terén elért, korlátozott előrehaladás miatt; sürgeti a török kormányt, hogy teljes körűen hajtsa végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeit, és hangsúlyozza annak szükségességét, hogy megszüntessék a szólásszabadsággal, a sztrájkjoggal és a kollektív alkuhoz való joggal kapcsolatos meglévő korlátozásokat;
33. aggodalmát fejezi ki a török rendőrség által az idei isztambuli május 1-jei nagygyűlésen tüntetők ellen alkalmazott túlzott erőszak miatt; megerősíti, hogy az egyesülési szabadság és a szakszervezetek békés működése az emberi jogok európai egyezménye értelmében alapvető jognak számít;
34. hangsúlyozza az oktatáshoz való hozzáférés jelentőségét, amely egy társadalmi szempontból egységes társadalom kialakításának kulcsa; elismerését fejezi ki a török kormánynek és a civil társadalomnak a lányok nagyobb létszámában történő iskolai beiratkozásának előmozdítására irányuló kampány miatt; ugyanakkor rámutat minden gyermek születéskori anyakönyvezésének, valamint az iskolakötelezettség jobb nyomon követésének és végrehajtásának szükségességére, annak érdekében, hogy tovább csökkenjen az iskolát nem látogató gyermekek száma; elismerését fejezi ki a török kormánynek a gyermekmunka csökkentése terén elért pozitív eredményei miatt, és arra ösztönzi, hogy folytassa ez irányú erőfeszítéseit;
35. aggodalmának ad hangot a korrupció mértéke miatt; sürgeti a török hatóságokat, hogy dolgozzanak ki átfogó, korrupcióellenes stratégiát, amelynek célja a korrupció elleni küzdelem eredményes megvalósítása;
36. aggasztja a török régiók, valamint a vidéki és városi területek fejlettsége közötti egyenlőtlenségek jelentős mértéke; felhívja a török kormányt, hogy készítsen átfogó stratégiát ezen egyenlőtlenségek kezelésére; felhívja a Bizottságot, hogy 2008 vége előtt tájékoztassa a Parlamentet arról, hogy az EU hogyan járult hozzá e stratégiai tervezéshez a 2007. és 2008. évi IPA eszköz keretében;
37. felhívja a török kormányt, hogy alkalmazza az európai normákat az olyan kiterjedt hatásokkal járó projektekre, mint a Munzur-völgyi gátak építése, az Alliano-i gát építése, az Ilisu-gát építése, a Bergamában és más régiókban folyó aranybányászat, amelyek a történelmi örökséget és az egyedülálló, értékes tájat egyaránt veszélyeztetik; felhívja a török kormányt, hogy az EU jogszabályait vegyék alapul a területfejlesztési projektek tervezése során;
38. erőteljesen elítéli a PKK és más terrorista csoportok által Törökország területén elkövetett erőszakos cselekményeket; elítéli a Diyarbakirban 2008 januárjában elkövetett támadást, amelyben hatan vesztették életüket és több mint 60 személy sebesült meg, továbbá kifejezi őszinte részvétét a szóban forgó bűncselekményben életüket vesztett személyek családjának; ismételten megerősíti, hogy szolidaritást vállal Törökországgal a terrorizmus ellen folytatott küzdelmében, és ismételten felhívja a PKK-t, hogy hirdessen és tartson tiszteletben egy azonnali, feltétel nélküli tűzszünetet;
39. ismételten megerősíti a török kormányhoz intézett kérését, miszerint az ne vegyen részt olyan aránytalan katonai műveletekben, amelyekkel megsértené Irak területét; sürgeti Törökországot, hogy tartsa tiszteletben Irak területi integritását, emberi jogait és jogállamiságát, és biztosítsa a civil halálesetek elkerülését; sürgeti Irak kormányát és Irak kurd regionális kormányát, hogy ne engedjék, hogy Irak területét Törökország elleni terrorcselekmények kiindulópontjául használják; üdvözli a török és az iraki kormány közötti kommunikációt, és emellett felhív olyan intézkedések végrehajtására, amelyekkel fokozható az iraki kurd regionális kormánnyal folytatott együttműködés annak érdekében, hogy iraki felelősségvállalás mellett lehetővé váljon a terrortámadások tényleges megakadályozása;

2008. május 21., szerda

Regionális kérdések és külkapcsolatok

40. emlékeztet Törökország jószomszédi kapcsolatokra vonatkozó kötelezettségvállalására, és hangsúlyozza abbéli elvárását, hogy Törökország tartózkodjon a szomszédos országok ellen irányuló fenyegetésektől, és békésen oldjon meg valamennyi fennálló vitát, az ENSZ Alapokmányával, más fontos nemzetközi egyezményekkel és kétoldalú megállapodásokkal és kötelezettségekkel összhangban; felkéri a török hatóságokat, hogy a jószomszédi kapcsolatok szellemében erősítsék a párbeszédet Görögországgal (pl. az Égei-tenger kontinentális talpzata kapcsán) és Bulgáriával (pl. a trák bolgár menekültek tulajdonjoga kapcsán) a fennálló kétoldalú viták megoldása érdekében;

41. hangsúlyozza, hogy átfogó rendezés szükséges a ciprusi kérdést illetően; üdvözlí a két közösség vezetőinek Cipruson 2008. március 21-én létrehozott megállapodását és felhívja mindkét felet, hogy használják ki a jelenleg rendelkezésre álló lehetőséget annak érdekében, hogy az EU alapját képező elveknek megfelelően sor kerülhessen a kérdésnek az ENSZ keretén belül történő, átfogó rendezésére; e tekintetben emlékeztet korábbi állásfoglalásaira, amelyek szerint a török erők kivonása előmozdítaná a helyzet rendezésének megtárgyalását;

42. üdvözlí egy olyan pénzügyi támogatási eszköz létrehozását, amellyel ösztönözhető a ciprusi török közösség gazdasági fejlődése; ismét felhívja a Bizottságot, hogy tegyen jelentést különösen a szóban forgó eszköz végrehajtásáról és eredményességéről;

43. üdvözlí, hogy Görögország és Törökország kapcsolatai javultak az utóbbi évtized folyamán, és ez a kedvező politikai hangulat folytatódik, amit az is bizonyít, hogy Kosztasz Karamanlisz görög miniszterelnök nemrégiben hivatalos látogatást tett Törökországban, ami megújíthatja a reményt a kétoldalú görög–török kapcsolatok további javulására, különös tekintettel a Parlament korábbi állásfoglalásaiban kiemelt valamennyi kérdésnek a nemzetközi jog alapján és a tárgyalási keretben foglalt kötelezettségvállalásokkal összhangban történő békés rendezésére;

44. felhívja a török kormányt, hogy nyissa meg újra az örmény határokat és állítsa helyre a teljes körű gazdasági és politikai kapcsolatokat ezzel az országgal; ismételten felhívja a török és az örmény kormányt, hogy indítsák el a megbékélési folyamatot a jelen és a múlt vonatkozásában, lehetővé téve a múltbeli események őszinte és nyílt megbeszélését; felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő ezt a megbékélési folyamatot;

45. elismeri, hogy Törökország az EU fontos partnere az EU külpolitikai céljaiban a fekete-tengeri térségben, Közép-Azsiában és a tágabb értelemben vett Közel-Keleten való megvalósításának szempontjából; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e térségekben jobban aknázzák ki az EU és Törökország közötti szoros kapcsolatokban rejlő lehetőségeket;

46. sürgeti Törökországot, hogy írja alá a Nemzetközi Büntetőbíróság statútumát, mivel ez alapvető fontosságú multilaterális eszköz;

47. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Törökország hozzájárult az európai biztonság- és védelempolitika Bosznia és Hercegovina, valamint a Kongói Demokratikus Köztársaság területén folytatott misszióihoz és műveleteihez, továbbá a Koszovóban, Darfúrban és Afganisztánban a NATO által irányított műveletekhez;

48. ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország kifogásolja az EU és a NATO közötti stratégiai együttműködésnek a Berlin Plusz Megállapodás alapján történő, és azon is túlmutató végrehajtását; aggasztják a felvonultatott EU-személyzet védelmét érintő negatív következmények, különösen az afganisztáni rendőri EU-misszió és a koszovói EU jogállamiság-misszió (EULEX), ezért felhívja Törökországot az említett kifogások lehető legkorábbi időpontban történő visszavonására;

Az EU és Törökország közötti kapcsolatok

49. sürgeti a török kormányt, hogy teljes körűen és késedelem nélkül hajtsa végre az EK és Törökország közötti társulási megállapodásból és az ahhoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyvből eredő rendelkezéseket; emlékeztet arra, hogy amennyiben Törökország nem hajtja végre a kötelezettségvállalásokat, az továbbra is súlyosan kihat a tárgyalási folyamatra;

2008. május 21., szerda

50. elismeri, hogy Törökország eurázsiai energetikai csomóponttá kíván válni, valamint azt a szerepet, amelyet az ország az európai energiabiztonsághoz való hozzájárulás terén betölthet; elismerését fejezi ki Törökország által az energetika terén elért előrehaladás miatt; emlékeztet a fent említett, 2007. október 24-i állásfoglalására, amely az e fejezetről szóló tárgyalások megnyitását támogatja; ösztönzi Törökországot, hogy teljes jogú tagként csatlakozzon az európai energiaközösséghez, hogy ily módon megerősítse az EU és Törökország közötti energetikai együttműködést, amely valamennyi érintett fél számára előnyös lehet; felhívja Törökországot, hogy teljes körűen támogassa a Nabucco csővezetékre irányuló projektet, amely kiemelt európai projekt;

51. felhívja a Bizottságot és a török kormányt, hogy indítson tárgyalásokat az EU és Törökország közötti vízumkönnyítési megállapodásról;

52. rámutat arra, hogy a tágabb értelemben vett Közél-Kelet és Dél-Ázsia felől Európa felé tartó főbb bevándorlási útvonalak egyike Törökország területén halad át; megállapítja, hogy a migráció kezelése terén korlátozott előrelépést sikerült megvalósítani; felhívja a Bizottságot és Törökországot, hogy az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása mellett tegyék intenzívebbé a visszafogadási megállapodásról szóló tárgyalásokat, annak haladéktalan megkötésére figyelemmel; sürgeti a török kormányt, hogy hajtsa végre megfelelő módon az EU tagállamaival kötött, hatályos kétoldalú visszafogadási megállapodásokat és jegyzőkönyveket;

53. üdvözli a török kormány által az oktatás, a képzés, az ifjúság és a kultúra terén elért előrehaladást az EU vívmányaihoz való igazodás tekintetében; hangsúlyozza az EU és Törökország között e területeken megvalósuló szoros és folyamatos együttműködés jelentőségét, mivel ezek létfontosságúak a török társadalom sikeres, hosszú távú modernizálása szempontjából;

54. üdvözli, hogy Isztambul lesz Európa kulturális fővárosa 2010-ben, ami lehetőséget nyújt a kultúrák közötti párbeszéd, és az EU és Törökország közötti együttműködés erősítésére;

55. ismételten megerősíti támogatását az EU és Törökország közötti civil társadalmi párbeszéd iránt, és kéri a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a szóban forgó kereten belül végrehajtott tevékenységekről, valamint a török civil társadalom számára az IPA keretében nyújtott támogatásról; felhívja a török kormányt, hogy szorosabban vonja be a civil társadalmat a reformfolyamatba;

56. üdvözli a tényt, hogy az IPA támogatást nyújt az EU-bővítéssel kapcsolatos nyilvános viták jobb tájékoztatás melletti végrehajtását szolgáló tevékenységeknek; felhívja a török kormányt, a török nem kormányzati szereplőket és az EU-t, hogy teljes mértékben használják ki ezt az eszközt a reformfolyamat támogatásának növelésére és az EU és Törökország kapcsolatainak további fejlesztésére;

57. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem követi nyomon a 2004. évi hatástanulmányt, és sürgeti, hogy ez utóbbit késedelem nélkül nyújtsa be a Parlamentnek;

58. felhívja a török kormányt, hogy hozza létre az IPA támogatás teljes körű végrehajtásához szükséges valamennyi struktúrát, és fokozza Törökország felvevőképességét; felhívja a Bizottságot, hogy 2008 végéig tegyen jelentést Törökország számára az IPA keretében 2007 óta nyújtott támogatásról;

59. ismételten hangsúlyozza a határokon átnyúló két- és többoldalú együttműködési programok fontosságát (Törökország–Görögország–Bulgária), és az európai szomszédsági és partnerségi eszköz (ENPI) és a határokon átnyúló együttműködés (CBC) Fekete-tenger programja keretében végrehajtott programokat, amelyek eszközül szolgálhatnak a szorosabb társadalmi, kulturális és gazdasági kapcsolatok ösztönzéséhez a határmenti régiókban a helyi partnerek között;

*
* *

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európa Tanács főtitkárnak, az Emberi Jogok Európai Bírósága elnökének, valamint a tagállamok és a Török Köztársaság kormányának és parlamentjének.